

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
VAIKŲ SVEIKATAI PALANKI APLINKA	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asistentė dr. Rūta Maceinaitė-Žandarė Kiti: asistentė dr. Justina Račaitė, partnerystės prof. dr. Rita Sketerskienė,	Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas, Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra, M. K. Čiurlionio g. 21, Vilnius.

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Individualiųjų studijų dalykas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė / nuotolinė	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: VU įvairių studijų programų studentai (išskyrus VU MF Visuomenės sveikatos studijų programos studentus)	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	67	68

Dalyko (modulio) tikslas		
Suteikti žinių apie vaikų sveikatą, vaikų sveikatą lemiančius aplinkos veiksnius, vaikų ir paauglių sveikatos rodiklius, veiksnius, turinčius įtakos vaikų sveikatai ir jų gyvensenai, bei prioritetines vaikų sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos kryptis.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1. Gebės paaiškinti vaikų augimo ir vystymosi dėsningumus, vaiko organizmo ir raidos išskirtinumą, jo svarbą formuojant vaikui saugią ir sveikatai palankią aplinką, svarbiausius vaikų aplinkos veiksnius.	Pranešimų pristatymas, situacijų analizė, darbas grupėse, atvira diskusija; savarankiškas darbas, informacijos paieška ir literatūros nagrinėjimas.	Pranešimo pristatymas, testas (kontrolinio darbo metu), darbas seminarų metu.
2. Gebės išvardinti vaikų ir paauglių sveikatą apibūdinančius rodiklius ir paaiškinti jų svarbą prioritetinių veiklų nustatyme.	Pranešimų pristatymas, situacijų analizė, darbas grupėse, atvira diskusija; savarankiškas darbas, informacijos paieška ir literatūros nagrinėjimas.	Pranešimo pristatymas, testas (kontrolinio darbo metu), darbas seminarų metu.
3. Gebės išvardinti aplinkos veiksnius darančius įtaką vaikų sveikatai ir sveikatos mokymo ir stiprinimo teorijas. Gebės paaiškinti visuomenės sveikatos specialisto vaidmenį ir indėlį stiprinant vaikų sveikatą, sprendžiant vaikų mitybos, fizinio aktyvumo ir kitus su vaikų gyvensena	Pranešimų pristatymas, situacijų analizė, darbas grupėse, atvira diskusija; savarankiškas darbas, informacijos paieška ir literatūros nagrinėjimas.	Pranešimo pristatymas, testas (kontrolinio darbo metu), darbas seminarų metu.

susijusius klausimus, bei įgalinant rinktis sveikatai palankų gyvenimo būdą, bei formuojant vaikui saugią ir sveikatai palankią aplinką.		
4. Gebės išvardinti PSO, ES, kitus tarptautinius ir nacionalinius teisės aktus, bei juose įtvirtintus prioritetus bei siekinius vaikų sveikatos klausimais.	Pranešimų pristatymas, situacijų analizė, darbas grupėse, atvira diskusija; savarankiškas darbas, informacijos paieška ir literatūros nagrinėjimas.	Pranešimo pristatymas, testas (kontrolinio darbo metu), darbas seminarų metu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvairaus amžiaus vaikų sveikatos saugos klausimai istoriniu aspektu. Teisėkūra vaikų sveikatos saugos srityje. Strateginiai vaikų sveikatos dokumentai: tarptautiniai ir nacionaliniai	2						2	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
2. Vaikų sveikatą apibūdinantys rodikliai. Vaikų augimo ir vystymosi dėsningumai. Vaikų augimo ir brendimo, kaip sveikatos rodiklio, vertinimas.	2		4				6	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
3. Vaikų ugdymas. Ankstyvasis ugdymas, jo svarba vaiko raidai. Brandumas mokyklai. Sveikatos raštingumas. Vaikų sveikatos ugdymas	2		2				4	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
4. Vaikų sužalojimai ir prevencija.			4				4	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
5. Sveikatą stiprinanti mokykla. Aktyvi mokykla.			4				4	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
6. Vaikų sveikatos priežiūra Lietuvos nacionalinėje sveikatos sistemoje.			2				2	4	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
7. Vaikų ir paauglių gyvensena. Veiksniai, sąlygojantys sveikatai palankią gyvenseną. Vaikų ir paauglių gyvensenos stebėseną, nacionaliniai ir tarptautiniai vaikų gyvensenos tyrimai. Vaikų gyvensenos aktualijos.			22				22	22	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas
8. Aplinkos veiksniai ir jų įtaka vaikų sveikatai.			23				23	22	Mokslinės ir dalykinės literatūros studijos. Pasiruošimas pratyboms ir diskusijai, pranešimų rengimas

Iš viso	6	61	67	68
---------	---	----	----	----

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	20 %	Semestro metu	2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia kritinių pastabų; 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų.
Kontrolinis darbas (testas)	30 %	Semestro viduryje	30 klausimų testas. Vertinama 10 balų sistema, skaičiuojama procentinė teisingų atsakymų dalis. Maksimalus galimas kontrolinio darbo balas yra 10 balų. Gautas testo balas yra apvalinamas 0,5 balo tikslumu (pažymio reikšmė) pagal matematines apvalinimo taisykles: 10 (puikiai) – kai surenkama 9,5–10 balų; 9 (labai gerai) – 8,5–9,49 balo; 8 (gerai) – 7,5–8,49 balo; 7 (vidutiniškai) – 6,5–7,49 balo; 6 (patenkinamai) – 5,5–6,49 balo; 5 (silpnai) – 4,5–5,49 balo; 4, 3, 2, 1, 0 (neišlaikyta) – mažiau kaip 3,5 balo ar įvertinimas neįvyko – kai studentas į kontrolinį darbą atvyko, bet vertinimo procedūra buvo nutraukta: nesusijusiai laikė, nusirašinėjo ar leido nusirašyti ir kt.
Projekto rengimas ir pristatymas	50 %	Semestro pabaigoje	Projektas rengiamas pristatymo forma. Projekto tikslas – pateikti intervencijos skirtos Lietuvos vaikų sveikatos saugai ir sveikatai užtikrinti pasiūlymą. Vertinami šie pranešimo aspektai: <u>Pranešimo apimtis ir struktūra:</u> Pranešimo apimtis – 20 - 25 skaidrės. Pranešimo struktūra aiški, logiška: keliama aktuali Lietuvos vaikų sveikatos problema (pateikiama trumpa situacijos analizė pagrindžiant mokslinių tyrimų rezultatais bei statistiniais duomenimis), siūloma problemos sprendimo strategija ir veiksmai, kitų šalių patirtis (jei tokia yra), išvados, pasiūlymai bei naudota mokslinė literatūra (2 balai); jei nepateikiamos kai kurios pranešimo dalys, skiriamas 1 balas, nesilaikant apimtys ir struktūros reikalavimų, balai neskiriami. <u>Analizė ir išvados, pasiūlymai:</u> analizė labai išsami, išvados ir pasiūlymai pagrįsti, formuluojami remiantis moksliniais tyrimais ir statistiniais duomenimis (2 balai); jei analizė atlikta, bet nėra išsami, išvados, pasiūlymai ne visada pagrįsti, skiriamas 1 balas, už paviršutinišką analizę balai neskiriami. <u>Techninis įforminimas ir literatūros šaltiniai:</u> pristatymas tvarkingai techniškai įformintas (pateikta titulinė skaidrė, turinys, naudojamas vienodas šriftas visame pristatyme). Pateikiamos nuorodos į konkrečius šaltinius. Korektiškas literatūros sąrašas. Šaltiniai: moksliniai Lietuvos arba užsienio autorių straipsniai, vadovėliai, mokomosios knygos, Lietuvos ir užsienio teisės aktai, oficialūs mokslo ir valdymo institucijų tinklapiai. Informacija pateikiama nuosekliai, aiškiai, struktūruotai, naudojama taisyklinga kalba (1 balas); nesilaikant dalies minėtų reikalavimų skiriama 0,5 balo; nesilaikant didžiosios dalies minėtų reikalavimų balai neskiriami.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Philip J. Landrigan and Ruth A. Etzel	2024	Textbook of Children's Environmental Health (2nd edn)		OXFORD UNIVERSITY PRESS
R. Stukas, G. Šurkienė, V. Dobrovolskij	2012	Gyvensena ir visuomenės sveikata		Vilniaus universiteto leidykla
Howard Frumkin, Robert J. Geller, I. Leslie Rubin	2006	Safe and Healthy School Environments		OXFORD UNIVERSITY PRESS
Papildoma literatūra				
Theodore Tulchinsky and Elena Varavikova	2015	The new public health. Third edition		Elsevier, Academic Press, San Diego
Delan Devakumar, Jennifer Hall, Zeshan Qureshi, Joy Lawn (ed.)	2018	Oxford Textbook of Global Health of Women, Newborns, Children, and Adolescents		OXFORD UNIVERSITY PRESS

